

Nr. 23.

Brasovu,

31. Mai

1860.

Gazeta si Fóie'a esse regulato o
data pe septemana, adeca: Martia. —

Pretiul lor este pe 1 anu 10 f.,
pe diumatate anu 5 f. austr. inla-
intrulu Monarchiei.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiala.

КВЖНТАРЕА МЪРІЕІ САЛЕ ІМІЕРАТОРІВЛЯІ КЪТРЪ
сенаторії імперіал къндѣ 41 прімі 4n аздіенцъ 4n 1. Іюні, дъ-
пъче се дескісесе сенатъ 4n 31. Маіа а. к.

Domnii mei сенатори імперіаді!

Въ білевентезъ діп тотъ ініма! Вамъ къматъ, пентръ къ
контезъ къ дикредінцаре, къ Воіа афіа 4n Двібръ върваді, карі
къ сінчєрітате ші кредінчобъ адепінцъ то ворѣ ажета діптръ пе-
сінцеле теле де а днаіта вінеле тутврорѣ попоръ-
зорѣ Аустриєі 4n асеменеа шесръ.

Діпребъчні діппортанті de леңедаре үспераіші регілареа
економіеі статвлі ві се ворѣ ироніе спре а въ да пъререа. Да
консултареа Дв. фачеді біре ші въ цінці пестрътатъ de prin-
cipіал, къ сортеа сінгірітелорѣ пърді але імперіалі в форте in-
тімъ легать de овалъ, къ компіонеа ші ресватъ: діппортватъ
алѣ інтереселорѣ челорѣ адоверате але сінгірітелорѣ цері
съпт фанте піпти, каре ажінцъ тотъ топархія къ съті де
легътврі de челе тарі, къ верче дінчарка de а слъбъноі ач-
естеа легътврі треве се трагъ діпъ ціні піпти діпъ тотъ ші
пърділорѣ сале, ші се дішиедече десяоітареа чеа прііпчобъ ші
прогресівъ 4n прііпца спірітваль ші матеріалъ, прііп вртаре
Фъръ de a'mi штірві челе тай съпте детогінде че закѣ аснръ'мі
Фанте къ попоръле теле, зна ка ачеста ну се ва пътѣ сфері.

Тотъ попоръле ші цвріле імперіалі теч се фіе асекрате
de егалъ сквтіре; 4n конкордіі фръдескъ діппрѣвнате діптръ'впъ
тотъ потінте се фіе еле тоте егалъ діпдрептъціе, ші егалъ діп-
даторате.

Къндѣ веуі ексаміна економіа статвлі апредгіді пъсъчніеа
4n каре се афіа імперіал къ патері, ші ціні тотъодать а
зівче 4n легътврь къ еа кръдареа, пе кътъ се пітіе а съпші-
лорѣ. Въ веуі конвінце domnілорѣ, къ ші піпъ акті се тіжло-
чіръ 4n тоді адіністръчніе, кръдърѣ діпсемпната, къ тотъ
къ діп рестрънцеріа скопоміеі de статъ ну се потъ deodатъ веде
ресватътіе комплініе, не къндѣ венітеле 4n үспераіл deodатъ се
діпвліръ. Декъ вомъ пропъши пе каріера ачестъ півъ къ патері
de активітате ші діраверітате ші вомъ ефектва къ съкчесъ въпъ
реформате ordinate de mine діптръ адіністраціяне інтерпъ,
снегрѣзъ къ діппредінцаре къ, не інтрапъшінзъ кътва la тіжлокъ
евенімінте стръодінапі діппедекътіре, къ вомъ дебені а реста-
вері біланцъл діптре печесітъ ші діптре акоперіреа лорѣ.

Ферічіреа попорълорѣ теле е цінта ла каре пекрматъ пъ-
злескъ, десволтареа віпелі інтерпъ ші а патері 4n афаръ е
провласті, пентръ а къреі реоолваре дімі консулцескъ тотъ діп-
гріжінда. Діптръ стъріпцеле ачестеа съптеа Двібръ ші тоді
кредінчоітіе мії съпші къ mine діптрвіді. Біпекважнтареа челві
атотъпотінте съ пе дірвіескъ ачестеі азкърърі впіе впъ съкчесъ
ферічіторів!“

Ли фіеа ачестеі кважнтареа преапалте ші твлі nonderoce
ръдікаръ сенаторії З вівате діпсвфлещіте. —

La Nr. Прес. 1771/9—1 1860.

ПОБЛІКАРЕА

пресіділазі губерніале ч. р. пентръ Ardeal.

А трея zi, Сінебъть, 4n 28. Іюні.

(Сарету.)

II. Преміеі прііпчелі Фрідерік Ліхтенштайн, преміеі de онбре 4n

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1
sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se pre-
numera la tóte poste c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

предъ de 500 фр. пентръ кай din тоте деріле ші de totъ соівлѣ. Депъ-
тареа 1 тілъ. — Ліппсътактъл 5 галвіні. Алеаргъ ор плътеште. Пова-
ра пентръ кай de 3 an 105 піпді, пентръ чеі de 4 120 піпді, пентръ чеі
de 5 125 піпді, пентръ чеі de 6 ші тай біне, 130 de піпді, пентръ ар-
тъсарі къ 3 піпді тай греа; — пентръ кай пръсіді 4n Аустрия къ 5 піпді
тай піпді, пентръ кай de відъ семі-цензінъ діпкъ къ 5 піпді тай піпді. De піпмітъ се потъ піпти піпмаі арделені. Къльредії съпт domnі. Челъ
піпді 3 треве съ се діптрекъ, къ че алфелѣ преміеі ретінне пентръ
аплѣ віторѣ.

De піпмітъ піпъ ла 22. Іюні, ла 12 бре 4n амезі.

III. Преміеі дамелорѣ, преміеі de онбре пентръ тої кай пръсіді
4n Ardeal ші 4n Ծігарія de відъ семі-цензінъ, карі п'аѣ конкврѣзъ ла
алте преміе, съѣ карі 4n аплѣ ачестеа пе пажіштеа dela Клжѣкъ пз аѣ къ-
шігага. Депъттареа 1 1/4 тілъ. Ліппсътактъл 3 галвіні. Алеаргъ аг
плътеште. Жемітатеа піпсътактълорѣ се ціне de калвіл алѣ doilea. Къль-
редії съпт domnі. Депъттареа се фаче піпъ ла порніре.

IV. Алергарае церапілорѣ, 100 фр. в. а. пентръ пропрій сеі кай цъ-
ръпешти, деспре карі при атестате dela antistii kontvnaі се ва добеді, къ
де впъл алѣ се афіа 4n пропрітатеа лорѣ. Депъттареа 1 тілъ. — Kalskъ
жітіеа къштігъ 75 фр., алѣ doilea 25 фр. Алергътірії къ піпіре ръзінді,
вестъ колорітъ, къташъ ші іемене алье, Фъръ шеа.

Німіреа ші totъ фелілѣ de діпребъчніе съв decemnapea: „Ли прі-
вінда алергътврѣ“ се потъ фаче ла секретаріал ресніпні (ла Лідов. Біро
4n Клжѣкъ, вліда тореа Nr. 24) Фъръ пічі о платъ.

Бані de діппсътактъ ші de къре алѣ а се ресніпнде челъ твлі
піпъ ла амезъза зілі de алергътврѣ ла секретаріал ресніпні, къ че ла
din контра ачей кай, пентръ карі діппсътактеле ну се аштернѣрѣ ла тім-
пілѣ сеі, ну се ворѣ admite ла алергарае.

Клжѣкъ, 4n 20. Мартіе 1860.

Komіtетъл ресніпніе Клжене de алергътврѣ.

ПРОГРАМУЛЪ II.

деспре діпптіріреа преміеіорѣ пентръ пръсіреа кайлорѣ, че се
ва фаче ла Клжѣкъ 4n 29. Іюні 1860.

Діпъ че 4n вртареа пра'налті dechicinі, пвілікате къ декретъл 4n
ministerія ч. р. de іnterпe ші а діналті съпракоманде ч. р. de арматъ
Nr. 6422/353 A. 1860 пентръ діпплоріреа ші діппсътактъліреа провінчіалеі
пръсірі de кай, дінченпіді din anslѣ 1860 с'а діпвоітъ пе шасе апі, впілѣ
діпъ алтвлѣ, афаръ de челе діпъ преміе діпперѣшти, 4n totъ аплѣ діпкъ
100 адекъ, зна сътъ ввкъді de галвіні діпперѣшти пентръ преміеіе пръ-
сіреі de кай, ші діпъ че къ дефіціреа, adжdeкареа ші dictriu'vіreа ач-
сторѣ преміе с'а діппредінцатъ съвскріса ресніпне пентръ пръсіреа de кай
ші пентръ алергарае пе діптрекъ; — дрептъ ачеса пе темеілѣ ачестеі
преа діналті ordіnчні прііпчелі при ачеста се адъче ла пвілікъ кпоштіпцъ:

I. Къткъ din чеі о сътъ de галвіні аплачідаі dela локріле праа
діналті пентръ аплѣ крінте 1860 се ворѣ еспніе крітѣроле 12 преміе,
ши аплѣ:

1. Пентръ єпе тіжната dela 4 піпъ ла 7 an, къ впъ тіжнѣ віп-
фъкъ, карі съпт діпгrijidі біне, съптоіші ші патері, ші алѣ діпсъшіріде
шіе єпе ввн de пръсірі, треі преміе, челъ дінтьл къ 12 галвіні діпп-
рѣшти, алѣ doilea къ 8 галвіні, ші алѣ 3. къ 5 галвіні.

2. Пентръ ачел єпе de 3 an, карі апромітъ о капачітате de фрп-
те пентръ пръсіре ші діпкъ ну с'а дінчаркъ ла хатъ, 3 преміе:

Челъ din 1. къ 12 ввкъді de галвіні діпперѣшти, алѣ 2. къ 8 ші алѣ
3. къ 5 ввкъді de галвіні.

3. Пентръ тіжнѣ de къте доі an 3 преміе:
Челъ din тіеі къ 12 ввкъді de галвіні діпперѣшти, алѣ 2. къ 8 ші
алѣ 3. къ 5 галвіні.

4. Пентръ тіжнѣ de впъ алѣ треі преміе:

Челă din teiș кă 12 вăкъу de galvini, алă 2. кă 8 галвini шă алă 3. кă 5 галвini.

Ла олалтă 12 премie кă 100 вăкъу de galvini ămpar.

II. Проприетарă епелорă конкруртóре ла премie de пръсíре, алă сă dovedeșcă prin ănă atestatăш алă antistelă комănale, кăмкă éna тănzătăш adseш ănainte de ănăпрезиș кă алă ei тănzăш, ănkă ănainte de фăтареа тănzătăш, се афла ănkă a loră проприетате, прекăш шă проприетарăлă тănzătăш adseш ănainte, аре сă боведеаскă, кăмкă тăнза сă пръсítă din o eană, каре ănkă тămăplă пръсíre се афла ănkă стăпtăpírea са, шă кă елă а крекăt'о.

III. Adăudekareea шă dictrievăpírea сăăш арătătoreлă премie de пръсíre се ба фache la Кăлăжă, ănkă 29. Іălie a. к. dăpă amăză la 5 óre, ănkă аша nămăta шăkălă четădăenă de каă, лăпgă локăлă тărgrătăш de каă, prin комиçinea denămătăш ănăprădincă спре скопăлă ачестă, ănaintea кăреia алă сă ce ănăfădăшеză ne тămăplă ачела, тоălă конкруртăш пречicăш, шă се фache вărapea de сămă, кăмкă кă ачестă премie се ворă ănăprătăшă пămăл пръсítă mai mičă de каă; проприетарă de ănăпреie (ставă, ергелie) афарă de олăдăвăne, нă речепă алта nămăkă.

IV. Премiele de пръсíre adăudekate се ворă da проприетарăлă премie de вăite премiate ănkă пресăпца ănătrecei комиçănă шă ănkă фăingă de фăută а тătăroră конкруртăшлă де локă ănkă пămăрătăш, пе лăпgă adevăpíre de прămipe, totă аша се ворă чătă шă пămăle ачелорă пръсítă, каре алă adăsă éne demne de премиаре ла локăлă де конкрурсă, ма пеptăпă neajăvăsăлă премиелорă, нă пămăрătăш а се ănăprătăшă кă d'ăchele, пе лăпgă ачестă ресătătorele dictrievăpírei премиелорă, прекăш шă пămăрătăш вătăloră конкруртóре се ворă пămăлка прип Gazete.

Кăлăжă, ănkă 21. Martie 1860.

Комитетулă ревнăпeи пеptăпă пръсíreа шă алергătăra ne ănătrekăte a кăлăорă.

Partea neoficiósa.

TPANCIABANIA.

Брашовă, 8. Iună. Deda 31. Mai8 се аăларă inctitătelle p. к. de аăчă черчетате de п. о. D. копе. de шăkălă Dr. Каrolă Фестел, каре ănkă рестимă de 6 zile ănă ерă чăsă mai dea прópăe кăпоштăпă деспре прогресăлă шă стареа шăблăлорă ресăкătive, еарă a 7. zи кăлăтори маă ănăkolo прип сăкătăe кătă Шăмăлăлă de Чикă.

Дă 3.—5. Iună вăcătăш шă Ексел. Сă D. епископă rom. кат. Dr. Лăдовицă Хаинăлă комăна Брапăлă, асольвăndă аколо о. хиеротопиře, dăpă каре се рăпtărcе ла решedingă.

Пе 16. Iună о. проектăш шă аăчă ănkă Брашовă о сербăре de пărăстасă пеptăпă рăпăsătăшă Сечеи ănkă бесерика p. к., алă кăре парохă а кăлăториă ла Сăбă — шă лăзă реформăру ănkă бесерика сăсăскă сăăш чеа евăпцелăкă, пеptăпă каре токта сă реалесă de парохă ф. дăректорă алă шăблăлорă Сăмăлă Шăл. —

Брашовă, 12. Iună. Вăéda побстрă социăлă шă кăтерăчăялă а ănăcăpătăш а се маă deсtărорă ănkă кătăva. Оарешкаре префаcheră ănăsemăпtăшore ănkă лăкăрăш шă персăпе ănkă adaoсерă чева ла о асемеенă рăпăvăpíre. La filiala inctitătăшă de кăredită скимăреa de дăректорă прип депărtăreа Dr. Каrolă Maagăr din ачелă постă, прекăш шă реintărareа ачелă inctitătăш ănkă алăia лăи чеа фăрăсăкă; ла банка de ескомăпă dăpă брăшкаре протесте ănăлокăpírea a doi дăректорă ротăнă; ănkă комăна евăпцелăкă-сăсăскă intărecanta лăпtă пеptăпă алецăreа de парохă, каре ла caci — фie zică спре лăвăда лорă — аре о ănăsemăпtăшate ашea мăре пе кătă есте de екс. ла ротăнă алецăreа ănă епископă; ла гречă тăcăta ănăлокăpízia пеptăпă ănăлокăpírea de парохă, кăндă ei de 2½ ană ănă — ka din ărdăgă — пеptăпă врео 25 familiă тăreї преодă ănkă локă de 8 пăлăш; ла ротăнă грăтătatea de a рăstăvăra одătă репрессătăzia бăеpăchăскă; totădătăш аштătăreа ла ексамене овăлăчă а Dr. Каrolă консiliaрă шăблăstăкă Dr. Павелă Вăсiч кă скопă нă пămăi de a ексамина, чă totădătăш de a шă реорганизăreа de екс. ефорă; ачестă шă алătăle асемеенă, кămă шă конăпăкătăreile полătăчă каре — фăрă воia са — нă лăсăпе nămăл ănkă паче, прădăкă шă ănkă пăвлăкăш постăпă брăшкаре вăoîvăne maă мăре deкătăш ера аморăдăла чеа decnepată de maă nainte.

Beiusiu, 7. Iuniu st. n. 1860.

Nu sciu daca cetiti Domnia-văstra si jurnalulu magiaru „Magyar Sajtó“ (pressa ungara); дăрту acea cugetu ca nu va fi de prisosu daca vomu reproduce cuprinsulu unei corespondintie cu data 7. Maiu 1860 din Beiusiu, esita in numitulu jurnalu, carea a produsu multu sauge reu in fratii nostrii magiari, cari tăte le judeca cantandu priп perspectiva sa de înainte de 1849. — Dice corespondintia fara de nume, ca in Beiusiu tăte confesiunile (ad. rom. catol., greco-neunită, si calviniana) au serbatu parastasu pentru contele Széchenyi si numai greco-catolicii său unitii uitara de acăsta făpta patriotică; дăрту acea i si face cunoscuti lumei, aretandu cu degetulu la ei; după aceea se acatia de corpulu gimnasialu — după ce ilă lauda si pe celu domi-

nalu episcopescu — ca afara de unu miréou (rusu, carele nu scia romanesce) nici unu profesore nă fostu la parastasele tienută, ma pe unu copilu alu unui romanu (oriundu din Ardealn) ilu si văgelara, pentru a fostu la parastasulu tienută de fratii nostru neuniti (in Dumineca după s. liturgia); si in urma ca profesorii acesti gimnasiali au opriu tenerimea se pôrte vestimente unguresci, voindu se dica multă, ca dăra vestimentele aceste nu sunt cuvenite limbei gimnasiale (intielege pe romana). — Dupa tăte aceste amenintia cu unu poet romanu dioandu: „Effice, peccati ne sim memor huius.“ Directiunea gimnasiale a respunsu totu in acea foia la acea corespondintia pe scurtu, fara de patima, si la lucru, cum ca adeca oprirea vestimentelorunguresci si văgelarea copilului pentru parastasa sunt scornături, eara ca năau fostu la parastase spusera ca de acele nemica nu sciura. Eu din partemi la astu punctu din urma nici năsi à respunsu, cace pentru sentimentele interne năme nu e respunditoriu in astfelui de casuri, apoi acei domni, cari voiescu a face pucina demustratiune cu astfelui de intăpinderi, ce dreptu au ei se facă si sila morala atătoru naționalitată său religioini? Apoi cine ia autorisatu pe dinsii la unele fapte ca acestea, dăra „fratietatea“ carea o predica dumnealorū (pe măra loro)? Nu prin astfelui de medilōce se castiga inimile si simpatiele, caci ar trebui se scia domnilorū, cumca năcare omu scia stima valórea sa; are principiul seu, cari nu se iarta a si vătemate fara de represalia.

Mai tăre ne a suprinsu acea frască din numita corespondintia, cumca vestimentele ungur. nu sunt convenienti limbei predarei gimnasiale, voindu aci corespondintele dăra asi bate jocu de limba romana. — Eata dara aci se vede fratietatea si charitatea, carea domnilorū si arăta catra romani, caci acestia au unu gimnasiu romanu, redicatu cu spese romane si pentru provincia romana Beiusiana, si apoi i dăre pentru ce aici se invătă in limba romana (asta se pote audi din mai multi frati unguri); dar' totu atuncea uita domnilorū, cumca in Dobrizinu, sustinută de naționalitatea magiara, năr primi deodata cu capulu limba germană. Pe care tabula a naturei este scrisu, ca unu poporu are mai multu dreptu decatul celelaltu intru ale sale trebi interne? — Domnilorū au sofismă „tiéra e ungurésca in Ungaria, si toti suntemu unguri cati o locuim“; — insă ce ar respunde candu li s'ar dice: „Austria ca monarchia e putere germană, si toti cati locuim pe teritoriul ei suntem germani? Ci se nu mergemu la astfelui de sofismă, ci se intrebamu inima siacarni si se respondă: ce e alu meu, fia alu meu; ce e alu teu fia alu teu; ce mie nu mi place, altuia nu voiu face etc., cari axioms omu in tota diua le pote audi, — insă precum vedemnu nu ale si inventia. — — Pe cum amu audito din gurile unora nu le place ca tenerimea studiosa si face vestimente romanesce, (după cum se descrise in coresp. dela Pesta in Fóia), ma unii dintre cei mai alesi unguri de aici disera, ca acăsta nu se pote privi altintre ca demustratiune in contra portului magiara (?!); dreptu acea unele capete necopătă amenintăra pe unu bietu maestru unguru, cumca elu ca unguru va face crima in contra națiunei magiara, data va cōse vestimente romane si tiéra ungurésca.“ Intrebamu aci fratiloru magiari, dar' voi in contra cui a'ti demustratu candu ati portatu fracă? Si in contra cui acumă candu reluati alu vostru? puneti mana la anima si socotiti ce faceti, caci acea, daca nu i stricata, va respondă dreptu. Voi in casina de Beiusiu, din carea acuma voiti se faceti scăla magiara, trăntiti gazeta romana la pamentu, si insultati pe cei ce nu tienu credențu politiciu alu vostru, apoi atunci positi se portamă vestimentele văstre? Chiaru ca incepeti a fire earasi nesuferiti cu apucaturile văstre, si chiaru ca din scăla din anii trecuti n'ati inventati nemicu. Desteptative odata! Noi ve spunemus dreptu: Frate de frate! dar' brandia e pe bani; noi in provinciă astă suntemu locuitorii cei mai vecchi; voi ne ati gasită pe noi aicea cu limba, portulu si datinile năstre, aceste pene acumă năau perită dela noi; noi dara le vomu sustiné, le vomu pastra aceste ca pe cele mai scumpe clenodii ale năstre, fara ca se facemă insultă, său sila altora cu ele. Daca metalulu nu si perde tonulu; daca passerea nu si stramuta limba sa sorióra (afara de unii psitaci, pe cari i taia lumea sub limba); daca flórea nu si lapeda colórea sa: noi ómeni cari avemă susțetă si minte, si scimă demnitatea năstra, cu atatu mai pucinu vom si in urma vegetabileloru, animaleloru si planteloru. —

Legea naturale si sociale este scrisa pe fruntea si in anima siacarni „iubesc, pastrădă, si apera ce e alu teu, insă respectă si stămătă si ale altuia. Cu acesta principiu damă mana siacarni: cu asia conditiuni vom si frati . . . Cace frate de frate! dar' brandia e pe bani. —

Eri junimea gimnasiale tienă maiale in padurită orasiana, într'unu locu romanticu. Óspeti fura chiamati fara destingere de naționalitate, acolo potura vedea fratii unguri ca junimea studiouse nu i sunt opriți vestimentele unguresci, caci si dintre romani se aflara vre o doi cu de acele. Nu potu retacea aci jocurile „Calusierinlu“ si „Batuta“ saltate de 6 studenti, cari ne patrunseră pe toti. Dorim ca junimea se le inventie mai inadănsu si mai multi, ma toti cati sunt junii si au

aplecare la saltu, cace voru face si lorusi si natiunei onore. Intr-acea se saltara si „france, mazurka, csárdás etc.“ Se tornara si poale pentru tenerime, corpulu profesorului, pentru infratirea natiunilor. Petrecerea decursa voioasa; — semnu ca noi scimus petrece si cu altii, si nu ni grătia nici de a le loru datini in paralellă cu a le noastre. — *

АХСТРИА. Вiena, 8. Iunie p. Deschiserile parlamentare ale Imperiului sănătății imperiale, concordante din calea wedințe promovă și fi în totă primăvara interesante și — de vremea aceea, încă în folosul său — pe teritoriul Imperiului austriacă. Adesea răzănată cu deschiserile noastre se păstrează într-o formă lăzărie; se formează protocoale de la reuniunile de extracți, discursurile celor mai cunoscute oratori se scriu în extracți, apoi se păstrează mai întâi în jurnalul oficial din Viena. Ei sunt și primii care să se deschidă în calea wedințelor din Viena.

Лп 4. Іспнів Лп. Са ұмп. Архідворе Райнер ка прешединте аж сенатын обоерві маіл наінте де тóте, квткъ дұпъче domnii графі Апционі мі Andraši ұп калітатеа лорð де сенаторі den-
migj din партеа Ծнгаріеі ұп wedinga de маіл наінте deklarасеръ
де о парте, квткъ дlorð nefiindð алеві де квтръ цéръ, пеавынд
ниі мандаты дела ачееаш, оріче opinіonі ұші ворð да не вііторд
ұп сенаты, съ се concideре пытai ка opinіonі прівате, къ ұпсыс
dlorð ұші пъотрézъ de a квтъпта totð пытai ұптръ ұпцелесілд
векілорð фрептврі а ле Ծнгаріеі, — апоі с'аž афлаты ауді квтіва
сенаторі, карій аж червткъ квтъпты ка съ ворбескъ ұп контра аче-
стей пърері але пытіцілорð графі; дечі Лп. Са афъ къ кале ші
пoғtеште пе сенаторії дорігорі а лі се оппзне, ка жептвръ астъ-
датъ съ'ші ретрагъ прописечкпса, агъткъ din қавсъ къ преа с'ар
ұпtinde o diokcіzne янпgъ, квткъ ші пытвръ къ с'ар пытеве еска
брешкаре фрекърі пепілккете, квndk totvsh dectinyl ачестей ұп-
напалте adыпірі есте, ка съ deckizt калеа квтръ о ұпфръцире ші
конкордій ұптре тóте попоръле топархіеі. — Дұпъ ачестеа Dn.
епіскопиі Стростмаier рұғж пе Лп. Са din төміеірі фóрте гре ё
квтпшпітбре, ка съ біневоіескъ ұпкаі а opdina съ се трéкъ ма
протоколд пытеле ачелорð сенаторі, карій оð доріткъ а квтъпта ші
а'ші demarka ші dlorð maіl deanдропе пысечкпса че крedk къ о
аз ұп сенаты, кіемареа че штікъ къ о аж ші ұп пытеле кві се
сімткъ ұпнатораці а квтъпта. Дечі пе янпgъ Dn. Стростмаier ка
сенаторð din партеа Кроадіеі, се ұпскрісеръ totð ма ачестъ опі-
шнне domnii епіскопі A. Шагуна ші Маршіревіч, квт ші domnii
A. Мочоні ші K. Маагер.

Акът №. Са №. прешедите на декиаръ, къмъкъ обикновенъ да
определя залеи есте пептъръ астъръ консултареа аспира възглъдъ,
варъ съвстрателъ приторъ да ачеста фииндъ топрите съв
дипърциъ не да днинъ сенатори. Май ънтеиъ со диприте дъкъ
ачеотъ кестине де статъ ашев импорташъ еого а се десвате дн
дипълъ сенатъ, съдъ май ънтеиъ пътна дн комитетъ; дечи ачеа
каръ воискъ десватеря дн плено съ се скобе. Нескъндъсе пич
дипълъ съ дипцелесъ къмъкъ сенатълъ воишите ка оператълъ съ фи
прегътътъ май ънтеиъ дн комитетъ. Атънъ №, сенаторъ конте
Клодъ Мартинъ (din партеа Бомбъ) лъндъ къвълълъ десволътъ
не ларгъ тогъ стареа чеа трютъ а финацелоръ австріаче, де ай
апои dedvse начеситатеа де а се десвате кестинеа пъ дн коми
тете пичи de 7 инши, къмъ прескрип регулатентълъ адъпъръ, чи дн
вълълъ таре че!ъ .пътинъ de 21 инши, пептъра ка съ пъ търгъ лъ
крапеа деспърциъ, де ѹнде май апои съ връзке не пцелещи ши
десбънъръ. Дечи Маистата Са Дипъратълъ съ фиъ ръгатъ при
№. Са прешедите, ка съ виновиесъ а кончеде пептъ астъ-
датъ аватеря дела регулатентълъ адъпъръ ши алеатеряа вълъ ко
митетъ de 21 тембръ.

Сенаториі din партеа Ծыгаріеї ԓикъ се ԓивоіръ къ ачестъ
омінісне а контелкі Клат. (Ва зрта.)

Cronica strina

ЛЮПТА СІЧІЛІАНЪ лъѣ впѣ феїв de ренажсѣ пріптр'о ар-
містаре фікоеітъ пъпъ ла 3. Іспіш фіпtre komandantвлѣ рецескѣ
ші Гарібалди. Двпъче ad. Гарібалді вѣтѣ пе рецештї din четатеа
Палерто, ле лъѣ късарша ші се апвѣ de прегзгірѣ асълтѣбрѣ
de фортѣ, зндѣ се ретрасеръ рецештї, пріп тіжлочіреа соліморѣ,
къштігаръ ачештіа о армістаре, съпѣтѣ каре цеперәвлѣ пеапол.
Лапда се дѣсе пе о корабіе енглезескъ, зндѣ капітвлѣ къ комі-
тетвлѣ лъї Гарібалді ші къ ачеста, ка съ кончедѣ ла чеї 25 тї
армадї рецештї съ поѣтѣ еши din фортулѣ четъцї Палерто къ
тотѣ опбреа. Армістареа фікъ таї дѣрѣ ші се скріе, къ ре-
зулѣ Neapolвлї а червѣтѣ фіпtrevenirea пѣтеріорѣ апвсene,
апромітѣндѣ кончесіонї — камъ тѣрzie.

Деспре кваетълъ дрфиръториалъ Гарібалди се скрие, кътъ елъ ар ципти лъциреа фокълъ революціонеи днъ Неаполе, вънде дркъ стад лъкрърите фбрте дркордате, ші кътъ елъ цине тордіашъ, ка ре-
щешти се пъръсъскъ Сичилія, чеса че актъ офоръ de фортула Meccinel се афъ дешергратъ de рещешти.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСТЪ III МОЛДАВІА.

Дела фронтіеръ, 7. Іспій пох. (Мітпримітвід de статѣ. Бъгетѣтѣ. Арматы.) Шъпъ ла а. 1848/9 Прінчіпаторе рошъпешті се ренкътъра фптуре ачелое цері релатіве ферічіте, пе аї кърорѣ втері нѣ зъчеа пічі впѣ фелд do даторії стрѣліне, дп кътѣ дѣкъ ера ка ферічіреа ші просперітатаа впнї паціїнї съ стеа нѣмай фптурѣ аї фі статвід скатітѣ de даторії, апої о'ар фі къвенітѣ дп adeвърѣ, ка съ ле гратвлеze тотъ лятеа. Чи дѣкъ нѣ ера даторії de статѣ, нѣ ера пічі арматъ, къчі о трбшорѣ де З пъпъ ла 5 тиї нѣ се пітє нѣмай арматъ, пічі флотъ, пічі дрѣтврї аштерпнте, пічі ржврї регнлате, пічі edіфіцій монументале, пічі інсюїтвте нѣ-
вніче націонале асекрѣтбрде de totv вітторѣ, пічі , дпсъ fіone de ажкпсѣ кв атътета ексемпл, чітіторвлѣ маї пітє adaoщe дпкъ дпдоитѣ пе агътета. Дествід квткъ Прінчіпаторе маї вхр-
тосѣ de la 1853 дпкобе аї ші ею опбреа de a фі ренкътърате
фптуре статвріле дпкъркатае кв даторії. Adeвъратѣ къ даторіїle
de статѣ пъпъ актъ ера релатіве преа пгдіпe; adeвъратѣ къ дп
апвль 1859 Moldova нѣ воі съ ефъптвіеќъ ачелое тікълбсе de 5
міліоне, пічі Цера рошъпескъ не чело оптѣ червте de кътърѣ гъ-
бернѣ кв твлтѣ доюшіт; сатъ дпсъ къ де атвпї ші пъпъ актъ
амѣ фъкѣтѣ ші дп ачестѣ прізвіцъ впѣ пашѣ тінгнатѣ. Minістрѣlѣ
de finance adікъ декіарѣ дп vna din шедінцеле катерен (18./30.
Май), квткъ дп Франца с'а пріїтвід дп прінчіпій реалісаrea
впнї дппрѣтвід de 80 міліоне (леї с'е ѡ фрапчї? нѣ ам дпделесѣ
віпe), сарѣ kondіціонїле маї deапробе а ле ачелі дппрѣтвід се
аштента кв чеа маї деапробе поштѣ.

Франца ва фі штіндѣ кам пе че фелѣ de тенеісрі ші пе чо
іпотекъ аѣ съ dea къвіталіштій еї ачеа съмъ ротъпілорѣ
Дествлѣ атъта, къмъ ачеа твлдітѣ прекашпілорѣ а ротъпі-
лорѣ, карі пъпъ акъта нѣ аѣ штівтѣ de локѣ че есте datoria de
статѣ ші къ атътѣ маї пудінѣ datoria контрасъ дн ѿръ стрыіпъ,
ші еаръш ачеи „патріоді“, кърорѣ нѣ ле пасъ орі ші de ынде ва
лга гаєсплѣ ші катеро бапі спре а копері джитвацітеле требъ-
інде але ѿреі, нымаі еї съ скане de орічес контрівзікне днкъ
пе атътѣ de ышбръ, днші гратвлезъ din тотъ ініша лорѣ чеа
„ротъпескѣ“ пептрѣ пе спека порочіре къ статвлѣ ротъпескѣ
личепѣ а се къфзіда тотѣ маї твлтѣ дн datorii. Ох че ынпъ-
тате, че тъпгыіере, че ферічіре демпѣ а се дектънта де кътрѣ
тої поедї чеі маї днспірадї аї ындеі постре нағіонї!

Еї біне, брё тиць че ера съ факъ губернії? Патріоції пъ
ворѣ съ dea пічі дипримятѣ, пічі а се сппне ла контрівзіїні ка
тоці чейлалці европені; тутъ еї днеъ стрігъ ші — а тє ріндъ
патріа къ реформе radikalе, каре ажъ съ косте тіліоне твлите,
лпкътѣ кіарѣ губернії с'а възетѣ констражпсъ а'ші рідика въцетвлѣ
спеселорѣ пънъ ла 160 тіліоне лел, къндѣ тото венітгріле Цереі
рошпнешті азія ажнрѣ ла ціфра de 50 тіліоне. Маі лп скртѣ
автономія, съверапітатеа пъ се ѹине пътai къ декламъціїні
реторіче, чі къ алтѣ чеза; demnitatea національ пъ се пъстрѣзъ
пътai къ театрвлѣ din Бвкврещтї, лп каре туте соціетціле
стрыне, італіане, францозештї, вігврещтї, пънъ ші персіенештї
свпт маі біне възкте de кътѣ чеа рошпнекъ, пептв кареа се
фаче тотвлѣ спре а пъ проспера ші піткѣ спре а о лпкврѣціа.
— Ашаа есте, губернії ші камтера се сімтѣ лндаторате, сі-
міте de лппреціврѣ императіве а контраце даторї de статѣ
спре бінеле статвлї; пої лпсъ не лndoimѣ dékъ губернії ші
камтера о фъквръ ачеста къ врео плъчерѣ асеменеа челеї сімдіте
de „патріоції,“ але кърорѣ конпнте се термінъ лп ec, ic, аki,
акіс, орос, форос, опло, — оф, дкі, віч, — огла, — ein, ер—
ші ашаа маі de парте; пептвкъ бвкврїле ачесторѣ „domni“ свпт
de о патрѣ къ тотвлѣ діферітѣ de але челорѣ карї се терминъ, лп
екѣ ші анѣ. Бапі съ не ін'ре 'n церъ, орї ші de үnde, пептв
ка съ се твлцескъ ші ківернісеміле ші лсфіле, съ аівъ прецѣ
тарфа de totѣ фелнѣ; datoria се пітє плътї орї ші къндѣ din
— спіпареа „рвтнрвнї“ кътї едъ де атъта съ бвквр.

Къ тóте ачестеа „рвтвпвлъ“ тотъ нз аре прічинъ а dec-
пера. Се афъ скрицъ дн картса відео, къмъ де актъ днвніе
партеа чеа таі таре а даторіїлоръ се ва п'єти deadрентвлъ din
впнціе „патріюшілоръ.“ Се воръ днтродвче adikъ челъ твлтъ дн
кврсъ de впъ апъ тóте ачелеа контрівдівпї, къте се афъ арп-
кате по авері ші къпіталврі дн Фрапда, дн ачел ѡръ че cingvръ
сервеште de modeлъ реформъторілоръ ші реценеръторілоръ по-
штрії; nіmікъ n'ї ва трече не длоръ, пічі тімбрвлъ ші пічі кіаръ
dapea центръ фтматвлъ de ттвпъ, чеа таі дрентъ din тóте дъ-
ріе п'єтвт лъї. Пріп зттаре дяоръ нз таі апъ съ порте гріжъ
центръ ръффіреа контраселоръ даторії. Cingvра п'єттаре de гріжъ

че о рекомендътъ патриодилоръ де тóте фортелие граматикале есте ка пък квътва престе 10—15 ани авгу́рите длоръ съ ле ръшъпъ таи шалтъ пътъ да хърти, но къндъ аврелъ ши аршинътъ въ перегринга да цинтъръ Сенеи ши але Томсън ка ши орікаре алъ тарфъ, кареа да пътъ тóте, апои пічъ къ портъ врео фірмъ ромънскъ (Прінципателе дикъ тотъ пътъ тіпаръ de бани). *) —

Армата молдаво-ромънъ реорганизацъ авіа пе житътътъ din чеа че се аштентъ ка съ фіе, да сквартъ тімпъ пътъ да възь ашъ фъкъ пайтъръ концидерави, се пътърънсе de възь спірітъ пош кареле фі фаче тóтъ опореа; къ тóте ачестеа організъчнъе еи таи чере гріжъ ши остане колосале; еаръ таи въртосъ лінса de офицеръ ділтръ тотъ ділделесълъ санкторъ, се сімте фірте таре. Шкóлеле тілітаре молдаво-ромънъе дикъ пътъ съ афъ ділтоокътъ астфелъ, дикътъ съ еасъ din тржессле офицеръ деотіацъ de екс. пептъръ корпълъ де ценіш, пептъръ штавгълъ ценералъ ш. а. Чи „националъ“ пе ръспандъла ачестеа ка Стефанъ ши Михаил, карий п'адъ автъръ корпъръ де квтаре ши квтаре специалітъцъ. Нои дисъ ле ренлікътъ пътъ ка оптъ ціфре тате: 1860 ши 1900. Тотъ спадівлъ дешертьтъ дінтръ ачестеа ціфре сълъ ділпле ка чеа че воръ шті длоръ.

Плоіешті, 10. Іспіш. (Естрактъ din o скрібре пріватъ). Фріка de локъстъ с'а лъдітъ престе тóтъ Ромънія таре. Унеле ціннітъръ съптъ къ тотъ коплешітъ де ачеле інсекте вълстътътъ. Ȑна din прічине сквартіръ чеralelopъ есте дечі ши тъліреа локъстелоръ. Маі adaoще ла ачеста фріка ділпрѣдъчніатъ ла локътъръ ачестеа цері, квтъкъ діпъ локъстъ требъсъ съ віе нестміннітъ тъскалі. Ministerівъ din лъдітъръ а opdinatъ а се ла тóте птінчоселе тъсъръ ши тіжлоаче спре а се пімічі семажда ши пії до локъстъ. Dymnezei шті з пъпъ ла че градъ воръ фолосі тóте ачеле тъсъръ. Чеа че штітъ есте, квтъкъ да контра тъскалідоръ пътъ а латъ піміні пічъ о тъсъръ, din прічине сквартіръ се паре, къ тóтъ латъ ар цінеа ашea чеса de pidіkolъ ши възь че ка то-тълъ de пріосе. Апропо de тъскалі! Штіді къ „Anspundatorъ“ (газетъ кліропотъ а ръпосатълъ „Вестіторъ“ че кам трече de сеюфічіалъ) шті съ скріе ши да стілъ въторістікъ. Ачелаш adikъ да възъ din Npіi съл zice, квтъкъ фріка de веніреа ръши-лоръ о лъцескъ пътъ „Креатівръе австріаче.“ Bedezi дар, къ „Anspundatorъ“ аре тълъ ценіш de інвєніоне, да кътъ пътъ штіді dékъ да тóтъ квітала ділъ таи ділтрече алтълъ, афаръ пътъ де ачей doi пъблічішті, дінтръ карій възълъ діші ia спірітълъ дітътъръ de відъ din каселе лії Вілара, еаръ алтълъ дела тошіа Мъгърені. —

— Програмълъ позлъ тінісіріз din Moldova, четітъ de D. M. Когълічеван. (Лікеіре din Nr. tr.)

Ка тіністрі констітуціоналі, нои таи ділайнітъ де тóте, реконіштъ ши проклатътъ фолосіторълъ прініпіш алъ респонсабілітъдеі ши солідарітъдеі тіністеріале.

Ȑна din ділтъле пропілірі че, да пътереа арт. 33 din конвенціе, гъвернъ въ фаче комісіеі чентрале, въ фі провінціеа пептъръ елаборареа възъ проектъ де леце статорічітъръ kondi-цілоръ респонсабілітъдеі тіністерілоръ, ши а ділалілоръ фінансіонарі аі статулы.

Вотъ респекта ділтъліе комісіеі чентрале ши але адъпъріе ценерале да тóтъ ділтіндеріе лоръ.

Вотъ пъпъ о скріпълоасъ атепціе пептъръ а пе фери de опі че исдлітетеіатъ конфліктъ, de опіче ділпресъраре да атірътеле пътерії лецилітівіе.

Вотъ фі дисъ тотъодатъ кредінчоші ши енергічій апърътірі аі ділтъліе пророгатівілоръ тропълъ, каре, репресен-тънітъ ділезні вініца паціе лецилітъ ростітъ, кареле персоніфі-къндъ dorma паціоналъ а віре, требъсъ съ фіе ділкунівіратъ де респектълъ тутърора.

Нои вотъ пъті къ сінідепе тóте лібертъціле четъцепеншті, ши пекъртата постъръ преокъпаре въ фі de a ле десволта ши de a ле ділкунівіра къ тóте лецилітіе гаранді. —

Лътътъ о соленелъ діндаторіре, да фаца адъпъріе! къ адміністрація поастръ ва кътта чеа таи таре а са пътере да іега-літате ши да торалітате. Мъртвісітъ да фаца цері къ пътъ ачесте дозъ прініпілъ потъ ръдіка паціа ши сочітатеа поастръ.

Съптъ епоче къндъ реформе'e социале ши матеріале требъсъ се фіе ділтърцішате къ кълдъръ, ка ділайнітъ тергътърое але ре-

*) Газета пътъ а лінсітъ а таи траце ши да ліпіле трек ліваре minte а чітіторілоръ асъпра діферініе ділтре даторі де статъ контрасе din стрънітъте ши ділтре възъ ділпримтътъ паціоналъ каре с'ар ефъпті ачі акасъ. Чи професій ка але Kacandrej пътъ таи ашъ локъ пе ла нои. —

цепераціеі паціонале. Не афътъ да о асемене епокъ, кріде-къ ши гъвернълъ ши деара, діндіші о тъпъ сінчерь, ши пъши-ділайнітъ къ серіоітате ши енергіе ділтръ а десволта да тоатъ ділтіндеріеа, да тотъ адевърълъ, прінчіпіе егалітаре ши чівіліса-тріче, къпріне ши алесъ да арт. 46 al конвенціе, прін ділсъш ачеста се воръ прегъті, се вор дібънди ши со вор асігъра тóте требъніцеле, тоатъ діндре ділцеле, тотъ віторълъ паціеі паціеі!

Грабліка ши темеініка десволтаре а прінчіпілоре реформа-тріче але Конвенціе, атърнъ да таре парте, de ліберале лі-крърі але комісіеі Чентрале, ши де конкврсълъ лімінатъ ши па-тіотікъ ал адъпърілоръ. Пітереа всекітівъ въ фі ферічітъ de веде къ і се да ѩа къръндъ оказіа ши тіжлоачеле съ по-пніе паціоналъ да позиціе de a се въквра къ о оаръ таи ді-лайнітъ, de ачесто реформе, аштентате къ атъта перъбдаде.

Реформе челе таи есепчіале, ши каре рекламъ тоатъ въ-пъвоітброеа ши дірептіа атепціе а тарілоръ корпърі але статулы, съпт : реформа лецеі електорале, ши ділбъпътъціреа соартеі цера-пілоръ, прін ревізія лецеі каре регълізъ релациіе дінтръ дінші ши дінтръ пропріетарі de пътътъ.

Серіоаса ши темеініка органісаре а пітереі армате, да про-пордіе къ требъніцеле ши къ тіжлоачеле цері, вор гъсі да мі-пістерівълъ постръ чеа таи енергікъ ділгріжіре. Instіtutіїе тіл-таре аш фостъ одатъ пітереа ши фала Ромъніе. Кътъ еле а фостъ да пічіаре, астопомія Прініпіателоръ п'ад фостъ възъ къ-вітъ секъ.

Третатълъ de Париі пе аш гарантатъ ділтълъ стръвеків de а авеа о арматъ паціональ. Ши ділтълъ ши інтересълъ патріе поастре рекламъ дар, ка се аветъ о арматъ да старе de a не апъра хотаръле ши автопомія. Вотълъ адъпъріе din 30 априліе пе ді ділкезъшіре, къ да тотъ че се атіпе de десволтаре піте-реі поастре паціонале, лімінатълъ дімнеавоастръ конкврсъ пе пе-ва ділсі.

Да opdinatъ ділбъпътъцірілоръ матеріале респіндіреа інстрікціеі пъблічі, ръдікареа ши ділбъпътъціреа соартеі клервлі, дісволта-реа індістріеі ши а комерцілъ, ши таи алесъ ділфлоріреа агрік-търеі, тареа поастръ богоціе паціональ, вор кіста о деосебітъ актівітате din партеа adminіstrаціеі, ши да тъсъръ къ тіжлоачеле ши къ тотъ конкврсълъ че съптътъ сігърі къ пі се вор da de репресентанції паціеі.

Маі есте о къестіе de таре імпортапцъ пептъръ Прініпіате-блітіе: ачеста есте къестіа топасірілоръ ділкіпіате локрілоръ de жосъ, къестіе каре аш преокъватъ про ділсіші пітеріеі съ-скрілоре Конвенціе. Ministerівъ да ві да о деосебітъ ліваре амінте. Din партене, Domпілоръ діпітаті, въ пътътъ ділкредінда-къ, да тóте лівріріле атіпгътъре de ачестъ гравъ къестіе, но-вотъ фі конштінчішії апърътірі аі ділтъліе прініпілоръ ши аі інтере-селоръ цері, ши пічі о отържре дефінітівъ пе се ва ла фыр-конкврсълъ пітереі лецилітівіе.

Да сіжрішітъ, Длоръ діпітаті, нои пе аскндеітъ гре-тъ-ціе сарчіні че амъ лізатъ асъпъръке.

Ділсъ, ділвъдії de іспіта трекътълъ, пітерічі de вінево-търеа ділкредіріе a Domпілі, аспірнідъ а таріта ши пе ачеста a Двістіре, фолосіндіе do актівітатеа ши de міліtele педіче вірітіе але предечесорілоръ поштірі, ціндъ сімъ de требъніцеле цері de лецилітеле че-рі але опініе пъблічі, нои лътъ асъпъръне греаоа сарчінъ, къ скопълъ de a літетіа domnia лецилоръ, de a потолі патітіле, de a таңдіна ліпіштеа пъблікъ, de a da фікъ-рівіа ділтълъ сідъ, ділтълъ възълъ de a конгрізіі ла фіндареа възъ опіні de ліврірі паціоналъ, стабілъ ши регълатъ.

Ка съ пътътъ реаліза ачестъ скопъ, нои вотъ авеа требъніц-де конкврсълъ лімінатъ аш корпърілоръ лецилітіре ши de сінчера ділбръдішаре а комітатірілоръ поштірі. Вотъ пъпъ тóтъ сіліца-спре а пе фаче demni de еле.

Когълічеван. — E. Alcazi. — D. Bozhinca. — Melхіс-декъ. — G. Adrian. — M. Jora. — D. Kozadini. 4. Mai 1860. (Mon. Mold.)

Кърсъріле ла върсъ да 11. Іспіш к. п. стаі ашea:

Вал. ашт. фр. кр.

Галвіні ділгерътъшті	6 22 ^{5/10}
Азгсврігъ	112 50
Акційле вапкілъ	864 —
" кredіtislъ	186 50
Ділпримтълъ паціоналъ	79 50
Овігайділе металіч. екі de 5 %	69 80
Дессърчіпарса, овлігайділе Apdealislъ	— —
Корона	— —